

[Peter Larsen.]

og afgørende faktorer ligger, men jeg tror, man må gøre sig klart, at vanskelighederne i de kommende år næppe bliver mindre på disse områder. Vi ved, at der 1. juli 1968 træder nye regler i kraft vedrørende omsætning og afsætning af gartneriprodukter i fællesmarkedet, og derfor tror jeg, der vil blive brug for en ekstra indsats vedrørende et forøget salg fremstød i den periode, der kommer, og som må betegnes som værende en for erhvervet vanskelig overgangsperiode.

I hvor høj grad det er muligt ved hjælp af reklame og markedspleje at udvide afsætningen, er vel svært på forhånd at bedømme, men jeg tror, det ligger helt klart allerede nu, at en række kulturer nødvendigvis vil kunne komme ud for så store vanskeligheder, at de vil have svært ved at klare sig, og dette medfører jo en række meget store omlægninger inden for gartnerisektoren. Desuagtet gør man fra gartnerierhvervets side et meget stort fremstød for netop at skabe basis for yderligere afsætning i fællesmarkedet og andre steder, og denne indsats mener jeg også man bør påskønne fra samfundets side.

Jeg vil i denne forbindelse gerne nævne en ting, som jeg ved har skabt bitterhed i mange gartnerikredse; jeg tænker her på den pludselige liberalisering af visse varegrupper, som navnlig har ramt visse flerårige kulturer hårdt. Jeg finder, at man burde have forhandlet med de pågældende og have taget hensyn til de investeringer, der var foretaget, således at de kunne have imødeset en vis afviklingstid. Mange af de investeringer, der er foretaget, vil jo være spildt, når den liberalisering, der her er gennemført administrativt, får lejlighed til at slå igennem.

Når dette er sagt, vil jeg gerne give udtryk for, at jeg anerkender gensidighedsprincippet i varehandlen. Men det havde været lettere at acceptere mange af disse ting, hvis vi havde mødt den samme gensidighed, den samme åbenhed, i lande, vi handler med. Det har desværre ikke været tilfældet, og derfor mener vi i venstre, at vi må afbøde eller søge at afbøde nogle af de værste virkninger, og det kan vi bl. a. gøre ved det lovforslag, der her er til behandling.

Jeg skal ikke ved denne lejlighed gå ind på enkelthederne i lovforslaget; det er jo

stort set en videreførelse af gældende lov. Jeg vil dog gerne anerkende, at man nu på et enkelt område vedrørende salg på hjemmemarkedet har søgt at klargøre reglerne, således at man forhåbentlig kan bortvejre tvivl og usikkerhed, samtidig med at man fastholder de fornødne kvalitetskrav. Jeg tror, at netop hvad dette angår, er det helt nødvendigt, at vi fastholder dette som det bærende princip for gartnerierhvervet, ikke mindst i den kommende tid, hvor konkurrencemæssige hensyn vil gøre sig gældende i endnu stærkere grad; vore klimatiske forhold kan jo ikke helt hamle op med de vilkår, som andre lande er i stand til at fremvise på disse områder.

Ja, de øvrige enkeltheder vil jeg vente med til udvalget og vil blot slutte med at anbefale lovforslaget. Vi så gerne om muligt en yderligere forbedring på disse områder.

H. C. Toft: De love, som folkettingen vedtog i foråret 1965 for at afbøde landbrugets vanskeligheder, udløber den 1. juli i år. Udviklingen siden dengang har ikke forbedret landbrugets eksistensvilkår, men vanskelighederne er yderligere strammet til, idet fællesmarkedets landbrugsordninger er strammet siden dengang. Fællesmarkedet er i højere grad blevet selvforsynende med de varer, dansk landbrug traditionelt har været leverandør af til Vesttyskland og andre af fællesmarkedslandene. Omkostningsstigningerne er faldet over landbruget som over andre erhverv, og konkurrenceevnen på eksportmarkederne er derved yderligere blevet forringet. Landmandens indtægter til forrentning og til den daglige livsførelse er formindsket, og landbrugets forrentning af handelsværdien nærmer sig nu 1 pct.

Det er denne udvikling, der danner baggrund for de lovforslag, regeringen her har fremsat. Allerede da vi behandlede landbrugslovene i 1965, gav jeg på mit partis vegne udtryk for, at de midler, der dengang stillede til disposition for at afbøde landbrugets økonomiske vanskeligheder, ikke var tilstrækkelige, og vi søgte under folketingets udvalgsarbejde at virke for at skabe et flertal for at udvide beløbsrammen. Men de partier, der stod bag regeringsdannelsen i 1964, var fuldstændig afvisende; det var ikke muligt at rokke ved det af regeringen